

R. 57 / 28.02.18
CMD

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-2596

Chișinău

„02” 04.2018

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, se prezintă Avizul la proiectul legii vânătorii și fondului cinegetic (inițiativa legislativă nr. 57 din 28 februarie 2018), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 274 din 28 martie 2018.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul asupra proiectului de lege (în limba română – 14 file).

/ Secretar general al Guvernului

Lilia PALII

Ex.: Ina Railean
Tel.: 250 203

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	756
„02”	04 2018
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.274

din 28 martie 2018

Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului la proiectul
legii vânătorii și fondului cinegetic**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul legii vânătorii și fondului cinegetic.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii,
dezvoltării regionale
și mediului

Liviu Volconovici

Ministrul justiției

Victoria Iftodi

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.274
din 28 martie 2018

AVIZ
la proiectul legii vânătorii și fondului cinegetic

Guvernul a examinat proiectul legii vânătorii și fondului cinegetic, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr.57 din 28 februarie 2018) de către Anatolie Gorilă, deputat în Parlament, și comunică următoarele.

Cu titlu general, considerăm că, sub aspect conceptual, proiectul menționat nu poate fi susținut, deoarece elaborarea acestuia urmează a fi precedată de o analiză științifică a consecințelor sociale, economice, financiare, juridice, de analiza comparativă a acestora cu reglementările în materia respectivă ale legislației comunitare de constatare a incompatibilității reglementărilor în vigoare cu cerințele sociale existente.

De asemenea, proiectul de lege stabilește necesitatea elaborării unui document de politici nou, precum Strategia privind fondul cinegetic al Republicii Moldova (art. 8 alin.(1) lit.a)). Considerăm că Strategia privind diversitatea biologică a Republicii Moldova pentru anii 2015-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 274 din 18 mai 2015, include toate acțiunile necesare pentru protecția regnului animal și nu este necesar să fie elaborat un document de politici special.

Proiectul propune un număr mare de acte normative, fără a fi stabilit clar mecanismul de elaborare și aprobare a acestora, precum și necesitatea elaborării unor asemenea reglementări, în următoarele acte: „Regulamentul de organizare și practicare a vânătorii” (art.23 alin. (1) lit.ț), „Regulile de vânătoare, la speciile de interes vânătoresc, autorizați de gestionar” (art.23 alin. (1) lit. f), „Regulamentul Comisiei de examinare” (art. 27 alin.(3)).

Totodată, proiectul înserează norme care stabilesc sau pot genera acte permissive, cum ar fi: „aprobarea studiilor” (art. 10 alin. (3) și art. 22 alin.(3)), „aprobarea planurilor” (art. 15 alin. (3)), „formularele autorizațiilor individuale sau colective de vânători sînt documente cu regim special, emise și inserate de către Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, conform modelului și reglementărilor aprobate de către autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului” (art.29, alin. (1)).

Potrivit art. 4 alin. (2) și (3) din Legea nr.160 din 27 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, actele permissive pot fi invocate sau aplicate doar după includerea acestora în Nomenclatorul actelor permissive, anexă la lege. La fel și art. 13 alin. (3) conține prevederi privind interzicerea eliberării actelor permissive care nu sînt incluse în Nomenclatorul actelor permissive.

În acest sens, urmează a fi argumentată atât includerea actelor permissive noi în Nomenclatorul actelor permissive, cât și costurile actelor permissive care urmează a fi orientate exclusiv la costurile directe pentru emiterea acestora.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile capitolului II din Regulamentul gospodăriei cinegetice (anexa nr.1 la Legea regnului animal nr. 439-XIII din 27 aprilie 1995), dreptul de adeverință pentru dreptul de vânătoare servesc carnetul de vânător aprobat de Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova și permisul eliberat de Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova pentru vînatul anumitor specii de animale.

Reglementarea modului de atribuire a dreptului de gestionare a fondurilor de vânătoare are un caracter netransparent. Cerințele expuse în art. 9 alin. (3) privind concursul de selectare a administratorului pentru atribuirea dreptului de gestionare fără plată a fondului de vânătoare sînt discriminatorii pentru toate asociațiile obștești și favorizează anumiți subiecți de drept.

În nota de argumentare lipsesc considerentele care au stat la baza propunerii de acordare asociației obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” a unui drept exclusiv de a ține evidența tuturor vânătorilor în țară, de a reprezenta interesele membrilor la nivel intern și extern, de a asigura realizarea politicilor unitare în domeniul conservării biodiversității și protecției faunei cinegetice, de a dobîndi gestiunea fondurilor de vânătoare. În opinia noastră, tuturor asociațiilor obștești al căror gen de activitate intră în sfera de reglementare a proiectului de lege urmează să li se recunoască, în condițiile stabilite în lege, dreptul de a dobîndi gestiunea fondurilor de vânătoare.

Cu titlu particular, expunem următoarele obiecții

Art. 1:

1. Propoziția a doua se va exclude, întrucît are un caracter declarativ, fiind propriu conținutului notei informative.

2. Propoziția a treia vizează sfera de aplicare a legii și nu scopul acesteia și, prin urmare, propunem a fi inserată într-un articol separat, sau art. 1 se va reintitula în vederea acoperirii întregului conținut al acestuia.

3. Aferent art. 2, se va ține cont că actele legislative nu sînt dicționare juridice. În consecință, pot conține explicația noțiunilor sau termenilor care nu sînt consacrați sau pot avea înțelesuri diferite. Termenii cu sens comun nu necesită definiții. Totodată, noțiunile nu pot include decât elementele definitorii ale termenilor definiți. În acest sens, menționăm că semnificația noțiunii „administrarea fondului cinegetic național” este indicată în Codul silvic nr. 887-XIII din 21 iunie 1996, noțiunea „societate de vînători” este definită în Statutul Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova. Totodată, la noțiunea „fauna de interes vînătoresc” nu este indicată semnificația noțiunii, dar se face trimitere la anexa nr.1 în care sînt enumerate speciile la care este permisă vînătoarea și perioadele de vînătoare, deci sensul noțiunii se va ajusta. Noțiunile „biotop” și „biocenoză” urmează a fi excluse, deoarece sînt definite în art.2 din Legea regnului animal nr. 439-XIII din 27 aprilie 1995.

Art. 4:

4. La alin. (1) se menționează că fondul de vânătoare se constituie de către administratorul pe terenuri forestiere, agricole, pășuni, ape și alte terenuri de drept public și privat, delimitate pe suprafețe cuprinse între 2000-10000 ha. Totodată, în conformitate cu pct.5 din Regulamentul gospodăriei cinegetice, aprobat prin Legea regnului animal nr. 439-XIII din 27 aprilie 1995, terenurile de vânătoare se consideră terenurile fondului funciar, silvic și al apelor care sînt administrate de către autoritatea publică centrală în domeniul protecției mediului înconjurător și autoritățile publice locale în conformitate cu capitolul X din Codul funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991.

5. La alin. (2) este indicat că în fondul de vânătoare nu se includ teritoriile ocupate de localități, unități militare și alte teritorii în care vînatul este interzis prin lege. În acest sens, menționăm că, în conformitate cu art. 3 alin. (2) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, actul legislativ trebuie să întrunească condiția preciziei. În consecință, cuvintele „alte teritorii în care vînatul este interzis prin lege” se vor substitui cu teritoriile concrete, or, odată cu intrarea în vigoare a acestei legi anexa nr.1 la Legea regnului animal nr. 439-XIII din 27 aprilie 1995 se va abroga (obiecție valabilă și la alin. (6)).

6. În conformitate cu art. 315 alin. (3) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002, dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț. Potrivit art. 316 alin. (1) din Codul civil, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă. Potrivit alin. (2), dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit de a ceda proprietatea sa, doar pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Prin urmare, prevederea de la art. 4 alin. (5) din proiectul de leg, prin care se acordă dreptul discreționar de a adopta decizii care afectează regimul juridic al proprietății private este inacceptabil, or, limitarea dreptului de proprietate se poate face doar prin lege.

7. La alin. (7), în partea ce ține de stabilirea hotarelor fondurilor de vânătoare, stabilirea și marcarea prin borne, alte lucrări de măsurare pe teren, acestea fac parte din componența lucrărilor cadastrale, în conformitate cu prevederile art.14 din Legea nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998 privind cadastrul bunurilor imobile. Astfel, lucrările cadastrale sînt executate de Agenția Servicii Publice și structurile sale teritoriale, de întreprinderile de stat și cele private.

8. Art. 5 are titlul „gestionarea fondurilor de vânătoare”, iar la art.2 este indicată noțiunea de „gestionarea fondului cinegetic”. Prin urmare, titlul art. 5 se va revizui, or, la elaborarea actului normativ, terminologia trebuie să fie constantă și uniformă.

La art. 6:

9. Conținutul prevederilor alin. (1) din proiectul de lege, privind asocierea asociațiilor vînătorești la asociația obștească Societatea Vînătorilor și Pescarilor din Republica Moldova în scopul reprezentării la nivel național și internațional, reprezintă o încălcare incontestabilă a dreptului de asociere

prevăzut la art. 11 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit căruia orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere pentru apărarea intereselor sale.

10. În conformitate cu Statutul Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”, forma juridică de organizare o constituie „Asociația Obștească”. Prin urmare, la art. 6 alin. (2), cuvintele „Societatea Vânătorilor și Pescarilor” vor fi precedate de cuvintele „Asociația Obștească” (obiecție valabilă și la alin. (3) și în alte cazuri similare).

11. Cu privire la norma prin care societățile de vânători sînt afiliate, în scopul reprezentării lor la nivel național și internațional la Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor” din Republica Moldova, considerăm că aceasta nu este judicioasă, or, și alte societăți de vânători și pescari pot fi de nivel republican. În conformitate cu art. 3 alin. (2) din Legea nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești, asociațiile obștești se constituie și își desfășoară activitatea pe principiile liberului consimțămînt, autonomiei, autogestunii. Asociațiile obștești sînt libere să își stabilească structura internă, să își aleagă scopurile, formele și metodele de activitate. Suplimentar, considerăm nejudicioasă acordarea Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor” a dreptului de a ține evidența tuturor vânătorilor din țară, de a reprezenta pe plan intern și extern interesele membrilor săi etc., or, pot fi create și alte asociații obștești în domeniu.

12. Prevederile indicate alin. (3) constituie obiectul de reglementare a Statului Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor”. Astfel, considerăm inutile inserarea acestora în proiectul legii.

La art. 8:

13. În titlu este utilizată noțiunea „autorității publice centrale”, iar la alin. (1) este indicat noțiunea „administratorul”. În acest sens, propunem utilizarea unei noțiuni unitare, or, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni.

14. La alin. (1) lit.b) este indicat organul care elaborează acte normative ce ține de realizarea prevederilor prezentei legi, dar lipsește organul cu competențe de aprobare a normelor respective.

15. De asemenea, se stabilesc atribuțiile autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului. Norma de la lit. l) prevede că autoritatea „controlează activitatea cinegetică la toate nivelurile din punctul de vedere al respectării reglementărilor legale și contractelor de gestionare”. Astfel, relatăm că în cazul în care vor fi controlați agenții economici – gestionari, este necesar de a se conforma prevederilor stipulate în Legea nr.131 din 8 iulie 2012. Concomitent, menționăm că sînt inacceptabile prevederile lit.s), care poartă caracter incert.

16. Totodată, nu sînt clar prevăzute drepturile inspectorilor de stat pentru mediu, în cadrul controlului efectuat nemijlocit asupra persoanelor aflate atît în fondurile cinegetice, cît și pe drumurile de acces dintre acestea, precum și nu sînt reglementate expres care sînt acele organe speciale de stat împuternicite cu

protecția, controlul și reglementarea folosirii lumii animale și a mediului lor de viață.

La art. 9:

17. În titlu, după cuvântul „gestionare” urmează a fi introduse cuvintele „fără plată”, or, articolul reglementează atribuirea dreptului de gestionare fără plată a fondului de vânătoare. În acest sens, articolul se va revizui pentru a evita contradicțiile dintre titlul și conținutul dispoziției intitulate.

18. Conceptul de gestionar consacrat este discutabil, or, este un singur tip de gestionar. Conform noțiunii se impun anumite condiții, și anume să fie persoană juridică, anterior organizării și atribuirii în gestiune, să fi activat în calitate de gestionar pe mai mult de 50% din suprafața fondului de vânătoare, contractul de gestionare, să nu fi încetat din culpa sa și să își manifeste intenția de a gestiona în continuare fauna cinegetică de pe fondul de vânătoare. Astfel, pentru gestionarul care respectă condițiile enunțate supra, ar putea fi acordate anumite priorități, dar nu garantarea dreptului la un nou contract, or, aceasta nu corespunde principiului echității în raport cu alți participanți. Pentru respectarea principiului echității, acesta ar putea beneficia de unele priorități în cadrul concursului. În cazul menținerii normei în forma enunțată s-ar putea institui un monopol, iar concursul ar putea să nu mai fie desfășurat. Totodată, urmează a fi indicate clauze în care să fie specificat regimul juridic ce guvernează activitatea gestionarului, iar nota informativă urmează a fi completată cu prevederi care să indice ce a stat la baza impunerii noilor condiții.

19. În proiectul legii, greșelile gramaticale urmează a fi înlăturate (de exemplu: la art. 9 alin. (3), cuvântul „cerințele” se va substitui cu cuvântul „cerințe”, cuvântul „despun” se va substitui cu cuvântul „dispun” etc.).

20. La alin. (1) este indicat că contractul de gestionare se încheie cu gestionarul selectat, iar la alin. (4) este indicat că contractul se încheie cu participantul la concursul de selectare. Prin urmare, proiectul legii se va revizui în sensul precizării subiectului cu care se va încheia contractul de gestionare, cu gestionarul selectat sau cu participantul la concursul de selectare.

21. La alin. (4), cuvintele „în mod obligatoriu” urmează a fi excluse sau aceasta constituie o tautologie juridică, deoarece una dintre condițiile de valabilitate a contractului este ca acesta să fie semnat de ambele părți. Prevederea care impune condiția gajării tuturor bunurilor participantului, pentru ca contractul de gestionare încheiat între administratorul fondului cinegetic și participantul la concursul de selectare să intre în vigoare este discutabilă, or, contractul trebuie să conțină clauze care să permită asigurarea pagubelor în cazul gestionării defectuoase, care nu întotdeauna poate fi realizată prin gajarea tuturor bunurilor mobile și imobile. Totodată, această obligație nu poate fi impusă doar în cazul selectării la concurs.

22. La alin. (4) este indicată condiția gajării tuturor bunurilor mobile și imobile ale participantului. Menționăm că, în conformitate cu art. 455 alin. (3) lit. a) din Codul civil nr. 1107-XV din 6 iunie 2002, după natura raporturilor de drept, în categoria de gaj înregistrat intră ipoteca – gajul bunurilor imobile. Prin urmare, după cuvintele „mobile și” urmează a fi introduse cuvintele „ipotecarea

tuturor bunurilor”. Gajarea bunurilor mobile și ipotecarea bunurilor imobile ale participantului sînt indicate la alin. (3), deci cuvintele „indicate la prezentul alineat” urmează a fi substituite cu cuvintele „indicate la alin. (3).

23. La alin. (7) este indicat că atribuirea în gestionare a fondurilor de vînătoare se va realiza în maximum 60 de zile de la data constituirii acestora ori de la data încetării din orice cauză a contractului de gestionare anterior încheiat. Menționăm că executarea acestei norme nu va fi posibilă în toate cazurile. Prin urmare, propunem substituirea cuvintelor „în maximum 60 de zile” cu cuvintele „în termen rezonabil”, în cazul în care există anumite circumstanțe cînd acest termen va fi depășit. Totodată, în cazul în care nu este o normă care să prevadă o sancțiune care va surveni în cazul neexecutării, aceasta poartă un caracter declarativ.

Art. 10:

24. La alin. (1) lit. a), cuvintele „faunei de interes cinegetic” urmează a fi substituite cu cuvintele „faunei de interes vînătoresc”, or, la art. 2 din proiectul de lege este indicată noțiunea „faună de interes vînătoresc”. După cuvintele „Legii regnului animal” se va indica numărul și data adoptării legii (obiecție valabilă și la art.33 alin. (4)).

25. La lit. j), cuvîntul „predată” propunem a fi substituit cu cuvîntul „transmisă”, după cuvintele „încheierii contractului” urmează a fi introduse cuvintele „cu excepția cazului cînd aceasta nu se datorează culpei sale”.

26. La alin. (2), cuvintele „în perspectiva perioadei de valabilitate a contractului” urmează a fi substituite cu cuvintele „pentru perioada de valabilitate a contractului”.

27. La art. 11 alin. (1), după cuvîntul „aprobate” propunem a fi introduse cuvintele „de administrator”.

Art. 12:

28. În titlu, cuvintele „de vînat” urmează a fi substituite cu cuvintele „de fauna de interes vînătoresc”.

29. La alin. (1), după cuvintele „împreună cu” urmează a fi introdus cuvîntul „reprezentantul”.

30. Totodată, menționăm că, în conformitate cu Hotărîrea Parlamentului nr. 189 din 21 iulie 2017 pentru aprobarea listei ministerelor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a păstrat domeniul dezvoltării regionale și a preluat domeniile de activitate ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și ale Ministerului Mediului, cu modificarea denumirii în Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Prin urmare, denumirea ministerului se va modifica.

31. Cuvintele „va elabora” propunem a fi substituite cu cuvintele „vor elabora”.

32. La alin. (1), propoziția a doua, cuvintele „fauna cinegetică” urmează a fi substituit cu cuvintele „fauna de interes vînătoresc”, or, conform pct. 2 din lege urmează a fi utilizată noțiunea „fauna de interes vînătoresc”.

33. La alin. (2), cuvintele „în măsura în care nu se achită de obligații” nu se încadrează armonios în text. Prin urmare, propunem substituirea cu cuvintele „în măsura în care nu execută obligațiile”.

34. La alin. (3), cuvântul „vânătorii” propunem a fi substituit cu cuvântul „vînatului”.

35. La alin. (5), cuvântul „împuternicitul” se va substitui cu cuvântul „reprezentantul”(obiecție valabilă și la alin. (6).

36. Cuvintele „anunțării” se va substitui cu cuvântul „citării”.

37. La alin. (7), cuvântul „judecătorești” se va substitui cu cuvintele „de judecată”.

Art. 13:

38. În conformitate cu art. 428 alin. (1) din Codul civil, servitutea este sarcina care grevează un imobil (terenul aservit), pentru uzul sau utilizarea imobilului unui alt proprietar (terenul dominant). În acest sens, menționăm că prevederea indicată la art.13 alin. (1), în conformitate cu care deținătorii de terenuri cu orice titlu în fondurile de vînătoare sînt obligați să permită exercitarea vînătorii, în virtutea dreptului de servitute, urmează a fi revizuită, deoarece exercitarea vînătorii în fondurile de vînătoare nu are loc în baza dreptului de servitute.

39. Norma prin care se atribuie din fondul forestier terenuri libere de vegetație forestieră destinate cultivării, depozitării și distribuirii hranei complementare a vînatului în suprafața de la 1 ha la 1000 ha este inacceptabilă sau din normă rezultă că din fondul forestier de stat se vor pune la dispoziție pînă la 1000 ha de terenuri libere de vegetație forestieră, destinate cultivării, suprafața de 1000 ha fiind exagerată. Or, în situația în care intenția este de a indica suprafața care urmează a fi destinată cultivării, depozitării în raport cu suprafața fondului forestier, textul „în suprafața de la 1 ha la 1000 ha” și „de la 2 ha la 1000 ha” se va revizui, astfel încît din text să fie clar că se pune la dispoziție 1 ha de terenuri libere de vegetație forestieră destinate cultivării la un fond de 1000 ha din fondul forestier.

40. La art.14 alin. (1), cuvântul „acestei” urmează a fi exclus, cu ajustarea ulterioară a textului. Cuvântul „ambiant” propunem a fi exclus ori în Legea nr. 1515-XI din 16 iunie 19943 privind protecția mediului înconjurător este utilizată noțiunea „mediu înconjurător”.

41. La art.16 alin. (2), după cuvintele „Regulile de vînătoare la speciile de interes vînătoresc” propunem a fi introduse cuvintele „care urmează a fi elaborate de Guvern” sau în nota informativă este indicat că elaborarea acestora este pusă pe seama Guvernului.

Art.17:

42. La alin. (2), cuvintele „organelor de poliție” propunem a fi substituite cu cuvintele „organelor de urmărire penală”, or, în Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și Statutului Polițistului este utilizată noțiunea de „organe de urmărire penală”. În același sens, se va revizui și textul art. 34 alin. (7) din proiectul de lege ori în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.

43. Cuvintele „inspectoratul ecologic de stat” urmează a fi substituite cu cuvintele „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”, ca urmare a reorganizării organelor de control, în conformitate cu prevederile Legii nr. 185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Art. 18:

44. În titlu, cuvântul „Inspectorul” urmează a fi precedat de cuvântul „Corpul”, cu ajustarea ulterioară a textului, însă la alin. (1) este indicată noțiunea „corpul inspectorilor ecologici voluntari”. În acest sens, menționăm că în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.

45. Referitor la crearea Inspectoratului ecologic voluntar pe lângă Inspectoratul ecologic de stat, menționăm că în legătura cu reforma regulatorie, s-a propus reducerea/omogenizarea și eficientizarea organelor de control și, astfel, se consideră inoportun crearea/instituirea unui organ nou de control și supraveghere.

Art. 19:

46. La alin. (2) lit. e) sînt utilizate cuvintele „vînatul dobîndit nelegitim”, iar la art. 11 alin. (2), sînt utilizate cuvintele „vînatul rezultat în urma unor acțiuni ilegale”. În lege, se va utiliza unul și același termen dacă este corect. Prin urmare, cele două termene urmează a fi revizuite în acest sens.

47. La alin. (4) este indicat că gestionarii fondurilor de vînatoare sînt asimilați în exercitarea atribuțiilor de serviciu cu personalul care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității publice. În acest sens, menționăm că norma din lege trebuie să respecte condiția preciziei. Prin urmare, propunem ca în textul legii să fie indicate atribuțiile concrete ale gestionarilor fondurilor de vînatoare.

Art. 20:

48. La alin. (1) se va examina suplimentar necesitatea omiterii stabilirii unei cote de recoltare la vînarea unor asemenea animale ca vulpile, or, în prezent este necesară decizia autorității administrației publice locale cu acordul organului de stat pentru supraveghere cinegetică (cotele de recoltare se examinează anual ținînd cont de situația la momentul stabilirii cotelor respective), iar vînatul necontrolat al acestor animale poate duce la scăderea considerabilă a populației de vulpi pe teritoriul țării.

49. La alin. (2) urmează a fi indicate criterii suplimentare în conformitate cu care animalele sînt atribuite la categoria celor sălbătăciți sau hoinari, or, potrivit criteriilor enunțate, la animale sălbătăcite sau hoinare ar fi atribuite și acele animale care de fapt au stăpîn, dar nu poartă juleu sau un semn de identificare sau se găsesc în fondul de vînatoare fără stăpîn. În acest sens, propunem revizuirea normei enunțate ținînd cont de realitățile existente, pentru a exclude situația cînd un animal cu stăpîn ar putea fi considerat ca hoinar doar pentru că nu corespunde normelor enunțate în lege.

50. La art. 21 alin. (1), după cuvintele „care răspunde de” urmează a fi introduse cuvintele „protecția mediului”, iar cuvîntul „mediu” se va exclude.

Art. 23:

51. La alin. (1) lit.d) este indicat că în scopul protecției și gestionării raționale a vînatului se interzice distrugerea sau degradarea instalațiilor vînatorești, a indicatoarelor și culturilor pentru vînat. Din prevederea enunțată, ar rezultă că se interzice și distrugerea instalațiilor vînatorești amplasate ilegal, ceea ce contravine legii. Prin urmare, pentru respectarea condiției preciziei și legalității, prevederea enunțată se va completa cu cuvintele „cu excepția celor instalate ilegal”.

52. Cu privire la prevederea indicată la lit. e), în conformitate cu care în scopul protecției și gestionării raționale a vînatului se interzice însoțirea cu mai mult de un cîine care poartă juzeu a turmelor și cirezilor pe fondul de vînat, propunem ca nota informativă să fie completată cu argumente care impun această restricție și cazurile în care această normă va fi aplicată, or, din normă rezultă că această restricție se impune în toate cazurile.

53. Conținutul de la lit. m) nu este clar, or, din conținutul acestuia rezultă că se impun restricții doar pentru autoritatea publică centrală. Totodată, remarcăm că autoritatea publică centrală nu dispune de capcane. Din cele enunțate supra, rezultă că prevederea enunțată urmează a fi revizuită sau eventual, ar putea fi interzisă producerea, procurarea capcanelor care nu sînt omologate de autoritatea publică centrală.

54. La lit. Ț), după cuvintele „Regulamentului de organizare și practicare a vînatului” propunem a fi introduse cuvintele „care urmează a fi elaborat de Guvern”.

55. Prevederea de la lit. v) este inutilă, or, în cazul în care este stabilită o cotă, este clar că se interzice depășirea ei. Totodată, în cazul inserării a unor astfel de norme în legi, ar rezulta că în cazul în care vor fi stabilite anumite limite și nu se va prevedea expres că se interzice depășirea lor, ar reieși că se permite depășirea.

56. Prevederile indicate la literele de la alin. 2) nu corespund scopului enunțat, or, acțiunile nu se referă la condițiile de etică vînatorească și de protecție a vînatului (de exemplu: depășirea numărului de piese aprobate pentru recolta/vînat/zi de vînat, vînatul pe alt fond de vînat decît cel pe care vînatul este autorizat să vîneze etc). În acest sens, propunem modificarea scopului indicat în proiectul de lege „în condiții de etică vînatorească și de protecție a vînatului” cu un alt scop căruia i-ar corespunde acțiunile care sînt indicate ca fiind interzise (de exemplu: „cu respectarea regulilor de vînat la speciile de interes vînatorească”). Totodată, unele restricții sînt formulate vag și prea larg, de exemplu, împiedicarea practicării vînatului” sau ar rezulta că nu poate fi împiedicată nici practicarea vînatului ilegal.

Art. 24:

57. Art. 24 are titlul „dreptul cetățenilor de dobîndire a vînatului”. Menționăm că dreptul de dobîndire a vînatului se obține în virtutea calității de vînat. Prin urmare, cuvîntul „cetățenilor” se va substitui cu cuvîntul „vînatului”.

58. Prevederea alin. (1) referitoare la dreptul de dobândire a vînatului, de către cetățeni prin intermediul vînatării are caracter superfluu, deci, se va exclude.

59. Prevederea indicată la alin. (4), „vînătoarea se consideră sfîrșită atunci, cînd armele folosite la vînătoare sînt descărcate și puse în huse”, nu este reușită, or, în cazul nerespectării condiției enunțate ar rezulta că vînătoarea încă continuă, deși, de fapt, vînătorul a plecat. Or, prin norma enunțată se creează o confuzie între vînătoare și acțiunea ilegală de a ține arma descărcată și în husă cînd nu se vînează.

60. Prevederea de la alin. (5) nu poate fi realizată în practică, or, în conformitate cu art. 24 din Legea nr. 837 din 17 mai 1996, Asociația Obștească „Societatea Vînătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” nu poate prezenta în Guvern un proiect de act normativ.

Art. 25:

61. La categoria de persoane care pot efectua vînătoarea urmează a fi indicați cetățenii străini și apatrizii. Totodată, în conformitate cu art. 19 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, cetățenii străini și apatrizii au aceleași drepturi și îndatoriri ca și cetățenii Republicii Moldova cu excepția celor stabilite de lege. Totodată, drepturile apatrizilor sînt indicate și în art. 87³ din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. Prin urmare, este conceptual greșit de a se referi la cetățenie, or, nu există temeiuri de a exclude dreptul cetățenilor străini care domiciliază în Republica Moldova, de a deveni vînători. Totodată, nu se ține cont că și cetățenii moldoveni pot fi vînători în țări străine.

Art. 26:

62. În toate alineatele, cuvintele „carnetul de vînătoare” urmează a fi substituită cu cuvintele „carnetul de vînător”.

63. Alin. (1) necesită a fi revizuit, deoarece nu este clar în ce domeniu se solicită un an de stagiere, precum și care va fi statutul comisiei de examinare constituite la nivel național, care va fi autoritatea competentă în constituire și pe ce bază urmează să activeze membrii acestora.

64. Cît privește eliberarea carnetului de vînătoare de Asociația Obștească „Societatea Vînătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”, remarcăm că prin această normă se instituie monopol, fapt care nu poate fi acceptat.

65. Prevederea de la art. 26 care interzice persoanelor care suferă de boli psihice să obțină calitatea de vînător urmează a fi revizuită din perspectiva precizării dacă orice boală psihică impune restricția dată. În art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă este indicată ca condiție de acordare a permisului de procurare a armelor letale și neletale supuse autorizării, și, după caz, a permisului de armă, faptul că este apt din punct de vedere psihologic pentru a deține și a folosi arme și muniții. Prin analogie, și carnetul de vînătoare poate fi acordat dacă este apt din punct de vedere psihologic, or, nu orice boală psihică justifică această restricție. Excluderea dreptului de a obține carnetul de vînătoare în cazul unei persoane care a fost condamnată prin hotărîre judecătorească definitivă pentru infracțiuni

intenționate este o măsură prea aspră, or, existența intenției nu semnifică întotdeauna săvârșirea unor fapte grave.

66. În art. 233 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 este indicată sancțiunea pentru vînatul ilegal, prin urmare, propunem revizuirea prevederii de la art. 26 alin. (4) din proiectul de lege în conformitate cu articolele din Codul penal și Codul contravențional.

67. Anularea carnetului de vînat în cazul persoanelor enunțate la art. 26 alin. (5) este discutabilă, iar sancțiunea pentru refuzul de a se legitima este prea aspră. În acest sens, alineatul urmează a fi completat cu prevederi în care să fie indicată procedura în care se va examina necesitatea retragerii sau anulării carnetului de vînat. În acest caz, se va garanta dreptul persoanei la apărarea și excluderea unui abuz din partea statului.

68. Atribuțiile conferite Asociației Obștești „Societatea Vînatărilor și Pescarilor din Republica Moldova” sînt prea largi, or, în conformitate cu Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, actele permissive sînt eliberate de autoritatea emitentă, care este structură organizatorică ori organ public, sau de persoanele juridice de drept privat care exercită atribuții de putere publică.

69. La art. 30 alin. (3), cuvintele „speciile de admise” urmează a fi înlocuite cu cuvintele „speciile admise”.

Art. 32:

70. La alin. (1) menționăm că nu este clar în ce condiții este permisă întreținerea animalelor în captivitate.

71. La alin. (3), cuvintele „cu excepție” se vor substitui cu cuvintele „ca excepție”, iar la subalineat cuvîntul „despăgubirea” nu corespunde conținutului.

72. Totodată, menționăm că în conformitate cu art. 32 alin. (6) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, subalineatul este numerotat cu litere latine mici și o paranteză. Prin urmare, la alin. (3) subalineatul se va revizui și se va numera în forma enunțată.

73. Art. 33 alin. (1), referitor la răspunderea disciplinară, civilă, administrativă sau penală, urmează a fi exclus, avînd caracter declarativ și superfluu. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de procedură, în funcție de tipul răspunderii. Prevederile alin. (3) se vor ajusta corespunzător.

74. Art. 34 și 35 se vor exclude, or, prevederile care indică faptele ce constituie infracțiuni sau contravenții trebuie să fie prevăzute în Codul penal și Codul contravențional.

75. La art. 35 alin. (1, lit. d), textul „alin. (1,3)” se va substitui cu textul alin. (1)-(3).

Art. 36:

76. Prevederile de la alin. (1) contravin prevederilor din Codul contravențional, or, în conformitate cu Codul contravențional, și art. 4² din Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizarea activității de întreprinzător, procesul-verbal se întocmește de agentul constatator și de autoritatea emitentă a actului permisiv. Prin urmare, cinegeticienii, paznicii de

vânătoare și inspectorii voluntari ai entității care gestionează fondul de vânătoare nu pot avea statut de organe împuternicite să constate faptele de infracțiuni și despăgubirile prevăzute.

77. La alin. (4), cuvintele „unității de care aparține agentul constatator” nu expun ideea fără echivoc.

78. La art. 36 alin. (6) este indicat că 25% din despăgubirile obținute de gestionarii fondurilor de vânătoare se achită agenților constatați care au depistat fapta. Considerăm că prevederea dată este defectuoasă, or, agenții constatați vor fi stimulați să considere o faptă drept o încălcare chiar și în cazurile când acestea nu se justifică pentru a beneficia de 25% din despăgubire. Totodată, fondul cinegetic este considerată proprietatea statului, iar asigurarea ocrotirii și conservării fondului cinegetic este proprietate a statului. Prin urmare, considerăm că sumele încasate în calitate de despăgubiri necesită a fi virate la bugetul de stat. Ulterior, autoritatea statului va decide asupra folosirii viitoare a mijloacelor bănești colectate.

Art. 37:

79. La art. 37 nu este clar în ce condiții se va dispune suspendarea și în ce cazuri încetarea dreptului de folosire a fondurilor cinegetice și de vânătoare. Totodată, la alin. (1) este indicată noțiunea de „anulare” care urmează a fi revizuită, or, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.

80. Suspendarea sau încetarea dreptului de folosire a fondurilor cinegetice și de vânătoare este o sancțiune disproporționată, or, aceasta ar putea fi aplicată și pentru încălcări minore. Prin urmare, este necesar de specificat că, suspendarea sau încetarea va surveni pentru încălcarea clauzelor esențiale ale contractelor de gestionare. Totodată, avînd în vedere că, sancțiunea este aplicată în cazul încălcării prevederilor contractelor de gestionare, urmează a fi aplicată regula cu privire la răspunderea contractuală, în acest sens, în contract va fi indicat un capitol distinct care să prevadă clauze cu privire la răspunderea pentru încălcările admise.

81. La alin. (2), cuvintele „astfel afectat” nu corespunde limbajului normativ, prin urmare, cuvintele enunțate se vor substitui cu termenii juridici corespunzători. Cuvintele „să atace la” se vor substitui cu cuvintele „să conteste în”.

82. Prevederea de la art. 39 se va exclude ca fiind inutilă sau contractele pot fi încheiate și fără vechii deținători. În acest sens, menționăm că urmează a fi respectat principiul libertății contractuale. Totodată, cuvîntul „preluate” este impropriu și imprecis, și urmează a fi revizuit.

83. Prevederile de la art. 38, 39, art. 40 alin. (1) nu corespund capitolului VII, or, aceste prevederi nu se referă la dispoziții finale și tranzitorii și urmează a fi inserate într-un capitol distinct.

Art. 40:

84. Norma instituie o competență de aprobare generală a autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului, ceea ce va permite o interpretare extensivă. Atenționăm că, limitele de reglementare pentru autoritățile

administrației publice trebuie să fie stabilite expres cu circumscrierea elementelor de conținut ale actelor ce urmează a fi aprobate. În proiectul de lege, se va indica exact actul normativ care va fi adoptat și aprobat în temeiul legii, or, nu în cazul tuturor regulamentelor și instrucțiunilor, proiectul legii va fi utilizat ca temei de adoptare, ci în funcție de obiectul de reglementare la care se va referi actul normativ.

85. La alin. (2) norma este formulată neclar sau ar putea fi interpretată că actele subordonate vor rămâne valabile și în cazul în care contravin legii, ceea ce este inacceptabil. Totodată, nota informativă se va completa cu prevederi care să indice condițiile care au impus ca normele să rămână valabile un an de la data publicării noii legi, în măsura în care acestea nu contravin actului normativ. De asemenea, în cazul enunțat se vor indica direct actele care vor rămâne valabile până la înlocuirea acestora, dar nu mai târziu de un an de la data publicării legii în Monitorul Oficial.

86. La data adoptării actului normativ, luna se va scrie cu litere. Cuvintele „înlocuirea acestora” se vor substitui cu cuvintele „amendarea acestora”.

87. La art. 41, la liniuța a doua, după cuvintele „actele sale” se va completa cu cuvântul „normative”.

88. La art. 42 remarcăm că propunerea de abrogare a anexei nr. 1 la Legea nr. 439-XIII din 27 aprilie 1995 necesită a fi însoțită de propuneri de modificare a articolelor care fac referire la anexa respectivă

89. La art. 43, după cuvintele „data publicării” se va completa cu cuvintele „în Monitorul Oficial”.

90. În conformitate cu art. 32 alin. (5) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, articolul poate fi compus din alineate numerotate cu cifre arabe luate între paranteză. Prin urmare, alineatele din proiectul legii se vor numera în forma enunțată.

91. Întreg textul se va revizui redacțional.

La anexa nr. 1 la proiectul de lege

92. Anexa necesită a fi precedată de parafa de aprobare a acesteia.

93. La coloana 2 conținutul nu este clar. Prin urmare, se va indica titlul coloanei.

94. Prin Hotărîrea Guvernului nr. 640 din 14 august 2017 cu privire la efectuarea vînătorii în sezonul de vînătoare 2017-2018, la pct. 1 au fost stabilite termenele de vînătoare pentru sezonul de vînătoare 2017-2018 la speciile de vînat. În acest sens, remarcăm că termenele de vînătoare indicate în Hotărîrea Guvernului nr. 640 din 14 august 2017 sînt distincte de termenele de vînătoare indicate în lege. În acest sens, menționăm că nota informativă nu conține argumentări cu privire la modificarea termenelor de vînătoare la unele specii de animale și păsări. Prin urmare, în nota informativă se vor indica condițiile ce au impus modificarea termenelor de vînătoare. Totodată, în Hotărîrea Guvernului nr. 640 din 14 august 2017, la pct. 5 sînt indicate unele specii de animale și păsări la care este interzisă vînătoarea pentru întreg sezonul de vînătoare, care însă se regăsesc în proiectul anexei nr. 1 la proiectul de lege (de exemplu, bursuci, potîrnichi, porumbei, sitarul de mal). Prin urmare, nota informativă se va

completa cu prevederi care să indice condițiile ce am impus includerea acestor norme.

95. În conformitate cu art. 20 lit.d) din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001, nota-informativă include fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură și actul de analiză a impactului de reglementare în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Prin urmare, nota informativă urmează a fi ajustată corespunzător prevederilor legale prenotate.